

INSTITUT ZA
PREUZETNIŠTVO
I EKONOMSKI RAZVOJ

Biznis plan i izvori finansiranja

Đuro Kažić

10. i 11. decembar 2019. godine

Obuka realizovana u sklopu projekta „Mapiranje i razvoj kulturnih i kreativnih industrija u Crnoj Gori“ koji je podržan od strane Međunarodnog fonda za kulturnu raznolikost UNESCO.

Investiciono-razvojni fond
Crne Gore A.D.

Biznis plan, metodologija izrade

AGENDA

16:00h – Početak

17:00h-17:10h – Pauza 1

19:00- 19:10h – Pauza 2

20:00h - Kraj

Mladi u biznisu

- Ako želite uzeti stvar u svoje ruke, te sebi i svojoj porodici obezbijediti egzistenciju, najbolji način je da: naučite kako biti preduzetnik.
- Prvi korak je čvrsto odlučiti da ćete biti proizvođač, a ne potrošač jer proizvođači troše svoje vrijeme da proizvedu stvari koje imaju neku vrijednost, dok potrošači svoj novac prebacuju nekom drugom.
  - Suzdržavanje se sastoji od strpljenja, hladne glave i samokontrole,
  - Iskustvo je izvor znanja,
  - Navika štedljivosti,
  - Navika strateškog promišljanja (to znači razmisliti prije akcije),
  - Navika matematičkog razmišljanja.

Mladi u biznisu

- Pokretanje sopstvenog biznisa nije rezervisano samo za one koji imaju genijalne ideje.
- Većina današnjih preduzetnika svoje poslovanje zasniva na jednostavnim idejama, koje su samo realizovane na drugačiji način.

KAKO DOĆI DO IDEJE ZA BIZNIS

- Ne morate biti genije da biste došli do ideje za biznis.
- To ne mora da bude nešto revolucionarno, što će promijeniti svijet.
- Počnite tako što ćete sastaviti listu svojih sposobnosti i oblasti u kojima biste mogli da ih iskoristite.
- Hobiji su, na primjer, sjajan izvor ideja za biznis.
- Svaki put kada uočite nedostatak u nečijem poslovanju, zabilježite ga i razmislite kako biste ga vi riješili.
- Uočite svoje kvalitete i povežite ih sa onim što bi oni mogli da donesu ljudima.
- Razmislite u kom poslu biste mogli da budete bolji ili drugačiji od drugih.

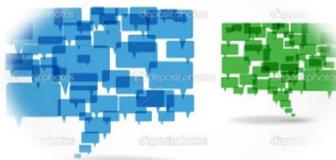
NAPRAVITE SVOJ BIZNIS PLAN

- ✓ Velika je vjerovatnoća da neko ko tek kreće u vode malog biznisa nema dovoljno znanja ni iskustva u pisanju dokumenta kakav je biznis plan. Ali, nema mjesta očajanju.
- ✓ Stavite svoj plan na papir.
- ✓ Ključne stvari koje vaš plan treba da definiše uključuju:
  - *koncept proizvoda ili usluge,*
  - *tržište na kome ćete poslovati,*
  - *tim sa kojim ćete sarađivati,*
  - *finansijske resurse kojima raspolazete,*
  - *troškove i*
  - *očekivane prihode.*

MARKETING BEZ MARKETINGA...PROMOCIJA... PROMOCIJA

- Reklamirajte se bez reklame.
- Kada jednom pokrenete biznis, potrebno je da postignete da što više ljudi čuje za vas kako bi se vaš posao razvijao.
- Kako na početku nemate novca za marketing, svoj koncept promovirate na alternativne načine:

Razgovor sa prijateljima, ljudima...
Internet, društvene mreže...

KLJUČNE PRETPOSTAVKE ZA USPJEŠAN START UP

- Nije novac..
- Razlika između uspješnih i onih koji to nisu leži u tome što prvi nisu odustali od svojih ideja.
- Investiranje u izgradnju start up može izgledati misteriozno i nedostižno, ali jedini ulog koji morate priložiti kako biste uspjeli jeste, zapravo, vaša volja i upornost.
- Kada imate volju i kad ste uporni u svojoj namjeri, neće vas spriječiti nijedno ograničenje, i profitabilno poslovanje biće logičan ishod vaše prve ideje za biznis.

PRIMJERI IZ PRAKSE

- MLADI PREDUZETNICI – VIDEO ZAPIS

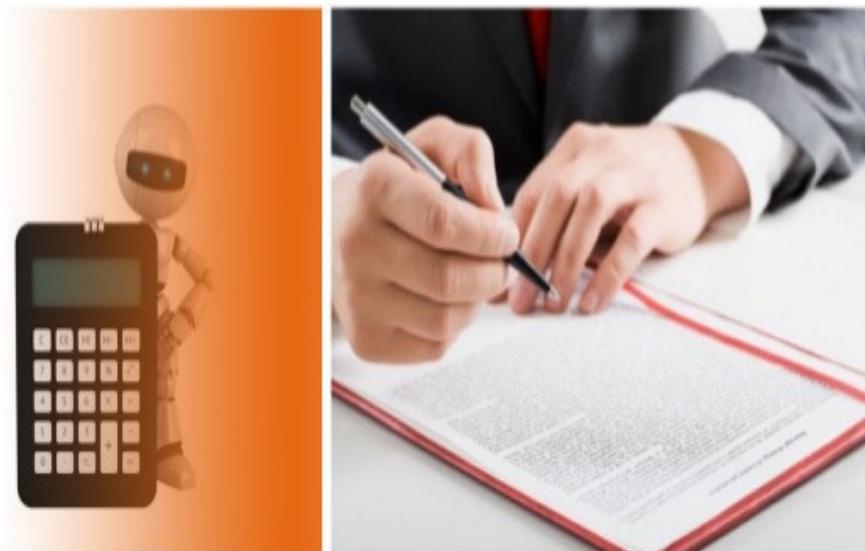

PRIMJERI IZ PRAKSE

- Start up biznis ideje
  - Ugostiteljstvo
  - Usluge
  - Proizvodnja
  - Trgovina
  - Poljoprivreda

Šta je biznis plan

- ✓ Biznis plan je dokument kojim se analizira predstojeći poslovni poduhvat.
- ✓ To je vrsta elaborata kojim se predstavlja namjera da se realizuje određeni poslovni projekat i dokazuje njegova isplativost.
- ✓ Biznis plan se odnosi na sasvim konkretnu situaciju.

Ako ste naumili ili imate ideju da pokrenete sopstveni biznis odnosno, uvidjeli ste da na tržištu postoji tražnja odnosno nedostatak u ponudi, vrijeme je da napravite okvir tj. da pokušate da definišete svoju strategiju započinjanja biznisa kroz izradu biznis plana.

**Vaš biznis plan je čvrsta
garancija Vaše sposobnosti da
upravljate svojom biznis
idejom !**

Kome je Biznis plan potreban?

- Svima koji objektivno žele da sagledaju šansu za svoj biznis
- Početnicima – pokretačima malog biznisa.
- Firmama, kompanijama kojima je potrebna finansijska podrška.

Biznis plan treba da odgovori na sledeća pitanja:

- O samoj kompaniji, opis djelatnosti, njena pozicija na tržištu, osnovni pokazatelji?
- Koji proizvod ili usluge su predmet rada?
- Da li se proizvod ili usluga može prodati na tržištu – stanje konkurencije?
- Šta je od tehnologija, kadrova i opreme potrebno za realizaciju plana?
- Finasije – kolika su sredstva potrebna, planirani prihodi i rashodi, profitabilnost investicije?

Osnove biznis plana

- **Biznis plan se u osnovi može podijeliti na četiri dijela:**

1) Opšte informacije o biznisu/klijentu,

2) Marketing,

3) Finansije i

4) Menadžment i organizacija.

1) Opšte informacije o biznisu / klijentu

- Definiše se vrsta biznisa, struktura i udio različitih vlasnika.
- Opisuje se biznis i proizvodi ili usluge koji će biti ponudjeni tržištu. Ukoliko je biznis u oblasti visokih tehnologija ili biotehnologije, obavezno uključiti dokumente o dobijanju patenta i intelektualnog vlasništva.
- Daje se presjek sektora u kome će poslovati firma i njegovi potencijali. Treba iskoristiti podatke o konkurentima da bi se predstavila veličina tržišta i koliki udio će firma imati na tržištu.

2) Marketing

- Ključ marketinga je razumijevanje korisnika, tj klijenta. Mora se definisati profil kupaca, njihove navike i karakteristike.
- U ovom dijelu potrebno je odraditi različite kombinacije analiza, uključujući SWOT analize svih oblasti.
- Obavezno definisati svaku vrstu konkurencije.

3) Finansije

- **Uključuje cjelokupan finansijski obračun za prethodnu godinu, do tri godine ukoliko se već toliko radi, s detaljima u vezi kredita i dugovanja.**
- **Uključuje trenutni obračun finansijskih sredstava, predviđanja rasta finansija i analize ulaganja.**
- **Finansijski plan čine: projekcija prihoda, projekcija rashoda, tokovi gotovine, račun dobiti/gubitka i bilans uspeha tj. njegova projekcija za cjelokupan period otplate kredita.**

4) Menadžment i organizacija

- Ova oblast biznis plana treba da uključuje sve karakteristike i iskustva svih članova tima.
- Obavezno treba priložiti radne biografije za svakog individualca, kao i prednosti i slabosti tima kao cjeline.

Najcesce greske prilikom izrade biznis plana

- **Krajnji korisnik/klijent nije ucestvovao u izradi biznis plana**
- **Nerealne projekcije**
- **Nedovoljno raščlanjeni prihodi i rashodi**

STRUKTURA BIZNIS PLANA

- Prihodi vs Rashodi

Prihodi:

- Poslovni (prihodi od prodaje)
- Finansijski (kamate)
- Ostali (prodaja imovine, naknada štete, i dr.)

Rashodi:

- NVPR
- Materijalni i nematerijalni troškovi
- Bruto zarade
- Amortizacija
- Rashodi finansiranja
- Ostali rashodi

FORMIRANJE RASHODA PREDUZEĆA

- ✓ Materijalni troškovi obuhvataju sve troškove vezane za: nabavljanje sirovine i materijal, sitni inventar, rezervne dijelove, energiju, gorivo i mazivo.
- ✓ Nematerijalni troškovi obuhvataju sve troškove vezane za: druge naknade troškova radnicima, neproizvodne usluge, trošak reprezentacija, bankarske usluge i dr.
- ✓ Ostali troškovi obuhvataju sve troškove vezano za: trošak vode, trošak struje, trošak telefona, kancelarijski materijal, osiguranje, trošak zakupa, i dr.

BILANS USPJEHA

	Struktura
A	Ukupni prihodi
B	Ukupni rashodi
1.00	Poslovni rashodi
1.10	NVPR
1.20	Materijalni i nematerijalni rashodi
1.30	Amortizacija
1.40	Bruto zarade
2.00	Rashodi finansiranja
C	Bruto dobit
D	Porez na bruto dobit
E	Neto dobit

NAPRAVI SVOJ BIZNIS PLAN

Prihodi:

1. Poslovni prihodi...
  - prihodi od prodaje..
2. Ostali prihodi...

1.

Rashodi:

1. NVPR
2. Materijalni i nematerijalni troškovi
3. Bruto zarade
4. Amortizacija
5. Rashodi finansiranja
6. Ostali rashodi

PRIMJER – GEŠKE PRI IZRADI BIZNIS PLANA

2. Finansijski uslovi poslovanja. Projekat se finansira .% iz sopstvenih sredstava , a , % iz pozajmljenih sredstava uz kamatnu stopu od 3,5 %. Kreditna sredstva su zaista neophodna kako bi se obezbijedila neophodna stabilnost firme u ovoj fazi investiranja.

3. Investicioni uslovi poslovanja. Može se konstatovati da su veoma povoljni , jer postoji potražnja za uslugama iz ove branše uz dalji rast iste , uslovi finansiranja su takođe veoma povoljni , jer komercijalni krediti uz kamatnu stopu od 3,5 % i period korišćenja od četiri godine i šest mjeseci se može smatrati povoljnim.

2.1. Tržište prodaje

Investitor neprekidno vrši opsežna istraživanja tržišta i ima jasnu viziju klijentele zainteresovane za ovu vrstu usluge. Tr

2.2. Tržište nabavke

Neophodni materijali i opremu za ovu vrstu usluge nabavljaju se od domaćih distributera.

2.3. Konkurencija

Konkurencija u ovoj oblasti djelatnosti je u stalno porastu , kako kvalitetom usluge tako i brojnošću, ali investitor kvalitetom usluge i konkurentnom cijenom itekko ima mjesto na tržištu.

2.4. Marketing mix

Ovo poglavlje je podijeljeno na četiri dijela u skladu sa dominantnom koncepcijom „4p”.

1. Proizvod

Namjera vlasnika je da kvalitetom uslugom izbori mjesto na tržištu.

2. Cijena

Cijena usluge je u odnosu na druge pružaoce usluga konkurentna

3. Distribucija

Firma će sama vršiti djelatnost , što joj omogućava kvalitetno upravljanje uslugama .

4. Promocija

Promociju usluga firma će vršiti ciljnim kupcima preko svih raspoloživih medija i sredstava.

GREŠKE PRILIKOM IZRADI BIZNIS PLANA:

- ✓ Previše uopšteno
- ✓ Generalizovanje
- ✓ Bez detalja
- ✓ Izostavljanje tačnih cifara
- ✓ Bez ličnog pečata

NAPRAVI SVOJ BIZNIS PLAN

- Praktična vježba

Grupa 1 – Biznis ideja: Otvaranje igraonice za djecu

Grupa 2 – Biznis ideja: Otvaranje mini pekare

Grupa 3 – Biznis ideja: Izrada web aplikacije

Grupa 4 – Biznis ideja: Otvaranje konsultanske agencije

Ostale ideje...

IZVORI FINANSIRANJA

POTREBAN NOVAC ZA START - UP NIJE PROBLEM

- Ono što ljude najviše odvraća od pokretanja posla i ostvarenja ideje jesu finansijska ograničenja.
- Ukoliko ste osmislili plan koji zaista ima potencijala i isplativ je, investitora ćete naći.
- Razmislite o vrijednostima koje posjedujete.
- Kome treba da se obratite za potreban novac?
- Dobra ideja vrijedi.
- I ukoliko imate zamisao kako da je ostvarite i spremni ste da radite na njenoj realizaciji, pitanje finansiranja je mnogo lakše riješiti nego što vam se čini na prvi pogled.

UPORNOST .... UPORNOST....UPORNOST....UPORNOST...

IZVORI FINANSIRANJA

- Poslovne banke
- Investiciono razvojni fond
- Mikrokreditne institucije

BANKE U CRNOJ GORI

U Crnoj Gori posluje 15 poslovnih banaka, i to:

- [Crnogorska komercijalna banka AD Podgorica member of OTP Group](#)
- [Hipotekarna banka AD Podgorica](#)
- [Podgorička banka AD Podgorica member of OTP Group](#)
- **[Invest banka Montenegro AD Podgorica](#)**
- [Prva banka Crne Gore AD Podgorica - Osnovana 1901. godine](#)
- [ERSTE Bank AD Podgorica](#)
- **[Atlas banka AD Podgorica](#)**
- [NLB Banka AD Podgorica](#)
- [Komercijalna banka AD Podgorica](#)
- [Addiko Bank AD Podgorica](#)
- [Universal Capital Bank AD Podgorica](#)
- [Lovćen banka AD Podgorica](#)
- [Zapad banka AD Podgorica](#)
- [ZIRAAT Bank Montenegro AD Podgorica](#)
- [NOVA BANKA AD Podgorica](#)

MIKROKREDITNE INSTITUCIJE

U Crnoj Gori posluje 7 mirkokreditnih institucija i to:

- [Monte Credit DOO Podgorica](#)
- [Montenegro Investments Credit DOO Podgorica](#)
- [Ozmont DOO Podgorica](#)
- [Klikloan DOO Podgorica](#)
- [Alter Modus DOO Podgorica](#)
- [Kredit + DOO Podgorica](#)
- [Capital-Invest DOO Berane](#)

TRENDOVI NA FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

- Kretanje kamatnih stopa
- Likvidnost finansijskih institucija
- Spajanje poslovnih banaka
- Stečaj

USLOVI KREDITIRANJA

- Kamatne stope
- Rokovi povraćaja
- Grejs period
- Iznos kreditnih sredstava
- Sredstva obezbjeđenja - kolateral

PRIMJERI PLANA OTPLATE KREDITA

10	RB	DOSPECE	GLAVNICA	OTPLATA	KAMATA	ANUITET	STANJE
11	0	2019.10.31	10,000.00	0.00	0.00	0.00	10,000.00
12	1	2019.11.30	10,000.00	166.67	0.00	166.67	9,833.33
13	2	2019.12.31	9,833.33	166.67	0.00	166.67	9,666.66
14	3	2020.01.31	9,666.66	166.67	0.00	166.67	9,499.99
15	4	2020.02.29	9,499.99	166.67	0.00	166.67	9,333.32
16	5	2020.03.31	9,333.32	166.67	0.00	166.67	9,166.65
17	6	2020.04.30	9,166.65	166.67	0.00	166.67	8,999.98
18	7	2020.05.31	8,999.98	166.67	0.00	166.67	8,833.31
19	8	2020.06.30	8,833.31	166.67	0.00	166.67	8,666.64
20	9	2020.07.31	8,666.64	166.67	0.00	166.67	8,499.97
21	10	2020.08.31	8,499.97	166.67	0.00	166.67	8,333.30
22	11	2020.09.30	8,333.30	166.67	0.00	166.67	8,166.63
23	12	2020.10.31	8,166.63	166.67	0.00	166.67	7,999.96
24	13	2020.11.30	7,999.96	166.67	0.00	166.67	7,833.29
25	14	2020.12.31	7,833.29	166.67	0.00	166.67	7,666.62
26	15	2021.01.31	7,666.62	166.67	0.00	166.67	7,499.95
27	16	2021.02.28	7,499.95	166.67	0.00	166.67	7,333.28
28	17	2021.03.31	7,333.28	166.67	0.00	166.67	7,166.61
29	18	2021.04.30	7,166.61	166.67	0.00	166.67	6,999.94
30	19	2021.05.31	6,999.94	166.67	0.00	166.67	6,833.27
31	20	2021.06.30	6,833.27	166.67	0.00	166.67	6,666.60
32	21	2021.07.31	6,666.60	166.67	0.00	166.67	6,499.93
33	22	2021.08.31	6,499.93	166.67	0.00	166.67	6,333.26
34	23	2021.09.30	6,333.26	166.67	0.00	166.67	6,166.59
35	24	2021.10.31	6,166.59	166.67	0.00	166.67	5,999.92
36	25	2021.11.30	5,999.92	166.67	0.00	166.67	5,833.25
37	26	2021.12.31	5,833.25	166.67	0.00	166.67	5,666.58
38	27	2022.01.31	5,666.58	166.67	0.00	166.67	5,499.91
39	28	2022.02.28	5,499.91	166.67	0.00	166.67	5,333.24
40	29	2022.03.31	5,333.24	166.67	0.00	166.67	5,166.57
41	30	2022.04.30	5,166.57	166.67	0.00	166.67	4,999.90
42	31	2022.05.31	4,999.90	166.67	0.00	166.67	4,833.23
43	32	2022.06.30	4,833.23	166.67	0.00	166.67	4,666.56
44	33	2022.07.31	4,666.56	166.67	0.00	166.67	4,499.89
45	34	2022.08.31	4,499.89	166.67	0.00	166.67	4,333.22
46	35	2022.09.30	4,333.22	166.67	0.00	166.67	4,166.55
47	36	2022.10.31	4,166.55	166.67	0.00	166.67	3,999.88
48	37	2022.11.30	3,999.88	166.67	0.00	166.67	3,833.21
49	38	2022.12.31	3,833.21	166.67	0.00	166.67	3,666.54
50	39	2023.01.31	3,666.54	166.67	0.00	166.67	3,499.87

49	38	2022.12.31	3,833.21	166.67	0.00	166.67	3,666.54
50	39	2023.01.31	3,666.54	166.67	0.00	166.67	3,499.87
51	40	2023.02.28	3,499.87	166.67	0.00	166.67	3,333.20
52	41	2023.03.31	3,333.20	166.67	0.00	166.67	3,166.53
53	42	2023.04.30	3,166.53	166.67	0.00	166.67	2,999.86
54	43	2023.05.31	2,999.86	166.67	0.00	166.67	2,833.19
55	44	2023.06.30	2,833.19	166.67	0.00	166.67	2,666.52
56	45	2023.07.31	2,666.52	166.67	0.00	166.67	2,499.85
57	46	2023.08.31	2,499.85	166.67	0.00	166.67	2,333.18
58	47	2023.09.30	2,333.18	166.67	0.00	166.67	2,166.51
59	48	2023.10.31	2,166.51	166.67	0.00	166.67	1,999.84
60	49	2023.11.30	1,999.84	166.67	0.00	166.67	1,833.17
61	50	2023.12.31	1,833.17	166.67	0.00	166.67	1,666.50
62	51	2024.01.31	1,666.50	166.67	0.00	166.67	1,499.83
63	52	2024.02.29	1,499.83	166.67	0.00	166.67	1,333.16
64	53	2024.03.31	1,333.16	166.67	0.00	166.67	1,166.49
65	54	2024.04.30	1,166.49	166.67	0.00	166.67	999.82
66	55	2024.05.31	999.82	166.67	0.00	166.67	833.15
67	56	2024.06.30	833.15	166.67	0.00	166.67	666.48
68	57	2024.07.31	666.48	166.67	0.00	166.67	499.81
69	58	2024.08.31	499.81	166.67	0.00	166.67	333.14
70	59	2024.09.30	333.14	166.67	0.00	166.67	166.47
71	60	2024.10.31	166.47	166.47	0.00	166.47	0.00
72				10,000.00	0.00	10,000.00	

Iznos: 10.000,00 EUR

Kamata: 0%

Rok: 60 mjeseci

Mjesečni anuitet: 166,67 EUR

PRIMJERI PLANA OTPLATE KREDITA

10	RB	DOSPECE	GLAVNICA	OTPLATA	KAMATA	ANUITET	STANJE
11	0	2019.10.31	10,000.00	0.00	0.00	0.00	10,000.00
12	1	2019.11.30	10,000.00	156.92	20.55	177.47	9,843.08
13	2	2019.12.31	9,843.08	156.57	20.90	177.47	9,686.51
14	3	2020.01.31	9,686.51	156.96	20.51	177.47	9,529.55
15	4	2020.02.29	9,529.55	158.59	18.88	177.47	9,370.96
16	5	2020.03.31	9,370.96	157.63	19.84	177.47	9,213.33
17	6	2020.04.30	9,213.33	158.59	18.88	177.47	9,054.74
18	7	2020.05.31	9,054.74	158.30	19.17	177.47	8,896.44
19	8	2020.06.30	8,896.44	159.24	18.23	177.47	8,737.20
20	9	2020.07.31	8,737.20	158.97	18.50	177.47	8,578.23
21	10	2020.08.31	8,578.23	159.31	18.16	177.47	8,418.92
22	11	2020.09.30	8,418.92	160.22	17.25	177.47	8,258.70
23	12	2020.10.31	8,258.70	159.98	17.49	177.47	8,098.72
24	13	2020.11.30	8,098.72	160.87	16.60	177.47	7,937.85
25	14	2020.12.31	7,937.85	160.66	16.81	177.47	7,777.19
26	15	2021.01.31	7,777.19	160.96	16.51	177.47	7,616.23
27	16	2021.02.28	7,616.23	162.86	14.61	177.47	7,453.37
28	17	2021.03.31	7,453.37	161.64	15.83	177.47	7,291.73
29	18	2021.04.30	7,291.73	162.49	14.98	177.47	7,129.24
30	19	2021.05.31	7,129.24	162.33	15.14	177.47	6,966.91
31	20	2021.06.30	6,966.91	163.15	14.32	177.47	6,803.76
32	21	2021.07.31	6,803.76	163.02	14.45	177.47	6,640.74
33	22	2021.08.31	6,640.74	163.37	14.10	177.47	6,477.37
34	23	2021.09.30	6,477.37	164.16	13.31	177.47	6,313.21
35	24	2021.10.31	6,313.21	164.07	13.40	177.47	6,149.14
36	25	2021.11.30	6,149.14	164.83	12.64	177.47	5,984.31
37	26	2021.12.31	5,984.31	164.76	12.71	177.47	5,819.55
38	27	2022.01.31	5,819.55	165.11	12.36	177.47	5,654.44
39	28	2022.02.28	5,654.44	166.63	10.84	177.47	5,487.81
40	29	2022.03.31	5,487.81	165.82	11.65	177.47	5,321.99
41	30	2022.04.30	5,321.99	166.53	10.94	177.47	5,155.46
42	31	2022.05.31	5,155.46	166.52	10.95	177.47	4,988.94
43	32	2022.06.30	4,988.94	167.22	10.25	177.47	4,821.72
44	33	2022.07.31	4,821.72	167.23	10.24	177.47	4,654.49
45	34	2022.08.31	4,654.49	167.59	9.88	177.47	4,486.90
46	35	2022.09.30	4,486.90	168.25	9.22	177.47	4,318.65
47	36	2022.10.31	4,318.65	168.30	9.17	177.47	4,150.35
48	37	2022.11.30	4,150.35	168.94	8.53	177.47	3,981.41
49	38	2022.12.31	3,981.41	169.02	8.45	177.47	3,812.39
50	39	2023.01.31	3,812.39	169.38	8.09	177.47	3,643.01

38	2022.12.31	3,981.41	169.02	8.45	177.47	3,812.39
39	2023.01.31	3,812.39	169.38	8.09	177.47	3,643.01
40	2023.02.28	3,643.01	170.48	6.99	177.47	3,472.53
41	2023.03.31	3,472.53	170.10	7.37	177.47	3,302.43
42	2023.04.30	3,302.43	170.68	6.79	177.47	3,131.75
43	2023.05.31	3,131.75	170.82	6.65	177.47	2,960.93
44	2023.06.30	2,960.93	171.39	6.08	177.47	2,789.54
45	2023.07.31	2,789.54	171.55	5.92	177.47	2,617.99
46	2023.08.31	2,617.99	171.91	5.56	177.47	2,446.08
47	2023.09.30	2,446.08	172.44	5.03	177.47	2,273.64
48	2023.10.31	2,273.64	172.64	4.83	177.47	2,101.00
49	2023.11.30	2,101.00	173.15	4.32	177.47	1,927.85
50	2023.12.31	1,927.85	173.38	4.09	177.47	1,754.47
51	2024.01.31	1,754.47	173.75	3.72	177.47	1,580.72
52	2024.02.29	1,580.72	174.34	3.13	177.47	1,406.38
53	2024.03.31	1,406.38	174.49	2.98	177.47	1,231.89
54	2024.04.30	1,231.89	174.95	2.52	177.47	1,056.94
55	2024.05.31	1,056.94	175.23	2.24	177.47	881.71
56	2024.06.30	881.71	175.66	1.81	177.47	706.05
57	2024.07.31	706.05	175.97	1.50	177.47	530.08
58	2024.08.31	530.08	176.35	1.12	177.47	353.73
59	2024.09.30	353.73	176.75	0.72	177.47	176.98
60	2024.10.31	176.98	176.98	0.37	177.35	0.00
			10,000.00	648.08	10,648.08	

Iznos: 10.000,00 EUR

Kamata: 2,5%

Rok: 60 mjeseci

Mjesečni anuitet: 177,47 EUR

Najčešći problemi u praksi

- Kolateral
- Sopstveno učešće
- Ekonomska isplativost biznis ideje
- Ostalo

STIMULATIVNE MJERE, PODRŠKA, GRANTOVI

- Opštine ispod prosjeka razvijenosti
- Zapošljavanje novih lica
- Nematerijalna podrška (knjigovodstvo, poslovni prostor, izrada biznis plana...)
- Grantovi – Ministarstvo poljoprivrede, ministarstvo ekonomije

Kreditne linije IRF-a za 2019. godinu

- Direktni kreditni aranžmani
- Aranžmani posredstvom poslovnih banaka

Kreditni uslovi:

- Maksimalan iznos kredita do 5 mil €,
- Kamatna stopa se kreće od 0% do 4,5%,
- Period otplate (uz grejs) do 12 godina,
- Grejs period do 4 godine.

Kreditne linije IRF-a 2019 - misija

Svojim kreditnim linijama IRF želi podstaći rast i razvoj preduzetništva i otvaranje novih radnih mjesta sa posebnim osvrtom na ciljne grupe kao što su:

- Žene u biznisu
- Početnici u biznisu
- Mladi u biznisu
- Visokoškolci
- IPARD like projekat
- Tehnološki viškovi

✓ Podržati razvoj prioritetnih sektora:

- Turizam
- Poljoprivreda
- Drvoprerada
- Proizvodnja
- Usluge

✓ Poboľšati likvidnost u privredi

✓ Unaprijediti infrastrukturu i uslove života i rada građana na lokalnom nivou

✓ Unaprijediti stanje životne sredine i poboljšati energetska efikasnost

Program razvoja preduzetništva u kulturi i umjetnosti

Finansijska podrška **se neće odobravati** u sljedeće svrhe:

- ✓ Dijelovi investicije koji služe za lične potrebe;
- ✓ Ugostiteljski objekti koji isključivo pružaju usluge točenja pića;
- ✓ Djelatnosti izdavanja novina i drugih povremenih izdanja, djelatnosti proizvodnje i emitovanja radijskog i televizijskog programa, djelatnosti novinskih agencija, kao i uslužnih djelatnosti agencija za marketing i odnosa s javnošću;
- ✓ Kupovina udjela u drugim društvima, akcija i ostalih vrijednosnih papira;
- ✓ Izgradnja stambenih i poslovnih prostora radi prodaje;
- ✓ Završene investicije u cilju refinansiranja kreditnih obaveza;
- ✓ Učešće u projektima u kojima se krše međunarodno priznata prava radnika, uključujući bezbjednost na radu, pravila i procedure u Crnoj Gori;
- ✓ Bilo koja aktivnost koja se smatra nezakonitom ili štetnom po okolinu i opasnom za ljudsko zdravlje: igre na sreću, proizvodnja duvana, alkoholna pića (izuzev proizvodnje vina i voćnih rakija);
- ✓ Nemoralne i nelegalne aktivnosti.

- ✓ Maksimalni iznos do 100.000,00 € (za preduzetnike do 30.000,00 €);
- ✓ Kamatna stopa iznosi 3,00% na godišnjem nivou uz proporcionalan sistem obračuna kamate;
- ✓ Rok otplate do 12 godina (uključujući grace period);
- ✓ Grace period do 4 godine.

Za subjekte koji projekte realizuju u opštinama sjevernog regiona i u opštinama koje su ispod prosječne vrijednosti indeksa razvijenosti u Crnoj Gori kamatna stopa iznosi 2,50% na godišnjem nivou uz proporcionalan sistem obračuna kamate.

Program podrške ulaganjima u ICT sektor

Finansijska podrška **se neće** odobravati u sljedeće svrhe:

- ✓ Djelovi investicije koji služe za lične potrebe;
- ✓ Kupovina udjela u drugim društvima, akcija i ostalih vrijednosnih papira;
- ✓ Završene investicije u cilju refinansiranja kreditnih obaveza;
- ✓ Učešće u projektima u kojima se krše međunarodno priznata prava radnika, uključujući bezbjednost na radu, pravila i procedure u Crnoj Gori;
- ✓ Trgovina;
- ✓ Nemoralne i nelegalne aktivnosti.

- ✓ Maksimalni iznos do 1.000.000,00 € (za start up preduzeća do 50.000,00 €; preduzetnike do 30.000,00 €);
- ✓ Kamatna stopa iznosi 3% na godišnjem nivou uz proporcionalan sistem obračuna kamate;
- ✓ Rok otplate do 12 godina (uključujući grejs period);
- ✓ Grejs period do 4 godine.

Za subjekte koji projekte realizuju u opštinama sjevernog regiona i u opštinama koje su ispod prosječne vrijednosti indeksa razvijenosti u Crnoj Gori kamatna stopa iznosi 2,50% na godišnjem nivou uz proporcionalan sistem obračuna kamate.

PITANJA

Investiciono-razvojni fond
Crne Gore A.D.

HVALA NA PAŽNJI

www.irfcg.me

080 012 012

besplatan poziv Call centra

